

Za eno leto	\$2.00
Za pol leta	1.25
Za ZDA.	3.00

KRVAVA BORBA V JUGOSLAVIJI

Moskva. — Vse-slovanski odbor vam pošilja članek po Semion Belnikovu, "Vojne novice iz Jugoslavije". Članek se glasi:

"Hitlerjevi oddelki so v novi pregrupirani v Jugoslaviji. Večji del nemških in italijanskih divizij, ter vstajskih oddelkov, skoncentrirano je v Hercegovini. Ravno tako večja zračna sila, tankovski oddelki itd.

Njihova namoč v moštvo in orožju, jim je dajala prednost približiti se v krvavih borbah mestu Gacko. Neoziraje se na težke izgube, kjer je pobito okrog 350 mož, nemški generali niso sestavili načrt le zavzeti nekaj mest v Hercegovini, ampak z popolno nadejo vničiti moč narodne partizanske armade.

Njihov namen, ki se pa ni odnesel je bil obkoliti našo armado in ji na ta način zadati težke udarce. Toda vodstvo naše armade je vnaprej spoznalo namero nemških generalov, evakuiralo ogroženo mesto Nevesinje, ter razvilo ofenzivne napade na drugih krajih bojne črte od kjer so bile okupatorske sile prevržene v Hercegovino. Za to se je načrt nemških generalov popolnoma izjalovil.

Črnogorski rodoljubi in partizani uspešno nadaljuje ofenzivo, približujoč se mestu Podgorica. Naspram najnovejšim poročilom, zmagali so pri Nikšiću ob Javor in Gvozdje gorovju, kjer so pobili 560 italijanskih vojakov in častnikov, ter ravno toliko pa zajeli.

Ofenziva se nadaljuje pri Sandžaku. Na oboju gore Korena, pobita je cela četa italijanske vojske. Okrog 130 obležalo je na bojišču, nekoliko desetih pa vjetih.

V zapadni Bosni, bosanski korpus Narodne Partizanske armade, pobil je nemško kolono v bosanskem Petrovcu in pri Ključu. Zapolnil večjo zalogo orožja in nabojev. Znatni uspeh je pa dosegla slavonska divizija narodne partizanske armade. Pobila je 119 ustašev, ranjenih 160 in vjela vred z polkovnikom Bodrich, 600 legionarjev in 10 častnikov. Ravno tako večji del orožja, vključujoč tri težke tope, 13 strojnic, 4 minometa, 560 pušk in 300.000 nabojev.

V Sloveniji dve slovenski brigadi uspešno nadaljuje borbo proti italijanskega ga-

gnizona v Veli Krajini. V zadnjih 10 dni, Italijani so pretrpeli večje izgube. V nekaj spopadih je bilo ubitih 120 mož in častnikov.

Prva slovenska brigada izvedla je nekoliko uspešnih napadov v področju na Notranjskem. V teh spopadih je bilo ubitih 70 italijanskih in belegardističnih vojakov. Druga brigada izvedla je nekoliko naskokov v okolici Mokronoga in ob vzhodni reke Mirne.

Skupno v teh operacijah italijanske fašistovske sile so pretrpele, 550 ubitih vojakov in častnikov, večje število ranjenih. Zaplenjeno je pa štiri težka in dva lahka minometa, 16 težjih in 22 lažjih strojnic, nad 450 pušk, tri radio aparate in večjo zalogo nabojev.

Vodstvo Osvobodilne Fronte, razpisalo je posojilo "Svobode" širom Slovenije. Le v zadnja dva tedna je bilo zbranih 1000 nemških mark in 4000 italijanskih lir v fond "Osvobođenja".

Glavni odbor Komunistične Internacionalne raspuščen

London — Iz tukajšnjih virov posnemamo vesti o sklepu glavnega odbora komunistične Internacionalne, kateri je povzročil neko vzemirjenost in razna dovedanja v raznih krogih.

Vest se glasi, da je glavni odbor sprejel sklep, za razpustitev odbora komunistične Internacionalne, katerega je imela svoj glavni stan v Moskvi, Sovjetski Uniji.

Neki krogi sicer na previden način zatrjujejo da je poteza glavnega odbora najmu osišču, ki je imelo trozvezno križarske vojne proti "komunizmu in Internaci-onali". Ravno tako tudi udarce skrajni reakciji, ki je vešistični propagandni z tem pa namer podžigala gonjo proti "rdečega strašila", kar je šlo najbolj vprid fašistični propagandi z tem pa v škodo borbi za osvobođenje in obstoj zasužnjenih narodov. Povrh tega pa postajalo vse to kot neka ovira proti tesnejših odnosih zaveznih držav z Sovjetsko Unijo.

Drugi si pa štejejo v zadoščenje, češ Sovjetska Unija naginja nacionalizmu in postaja bolj "demokratska",

Pregled bojnih črt proti fašizmu

SOVJETSKA MORNARICA IN LETALCI POTOPILO VEČJE ZTEVILO PREVOZNIH PARNIKOV V ČRNEM MORJU. RDEČA ARMADA POGNALA NACISTE PRI VELIKI LUKI, NOVOROSISKU IN ODBILA NJIHOVE NAPADE NA VEČKRAJH BOJNE ČRTE. ZAVEZNIŠKA LETALSTVO SPRAVILO V RAZVALINE DUSELDDORF IN POGNALO V ZROK VODPADE ZA ELEKTRIČNI POGON, MOHNE IN EDER.

V minula dva tedna bojna črta proti nemškemu fašizmu, ter osišču v splošnem, zavzela je drugi oblik. Osušne sile izgnane so iz afriškega ozemlja, zavezniki bombniki bombardirajo vojne objekte v Nemčiji in Italiji. Rdeča Armada poglajala je nacistične sile na več krajih in uspešno odbila njihove napade, na celi bojni črti.

Večji boji so se vršili na kavkaški bojni črti ob Novorosisku. Nacisti so poslali tam nova pojačanja po črnem morju, kjer jih je pa zadela udarec po sovjetski mornarici in letalci. Potopljeno je nad 12 prevoznikov, natovorjenih z vojaštvom in vojnem materijalom. Ista sreča jih je zadela na kopnem. Rdeča armada pobila

je v tisočih vojaštvu in zaplenila večjo zalogo orožja in zažila bojno črto ob Kerčskem zalivu in kakor je razvidno, je z tem sprečen vsak poskus nacistov z dotokom pojačanja ali pa umika.

Pri Veliki Luki, Rdeča Armada izvedla je v manjšem obsegu ofenzivni napad, poglajala nacistične sile iz njihovega položaja, ter osvobodila nadaljnih nekoliko mest in vasi. Iz nacističnih izvorov vesti, se kajpak ne daja večja pozornost odstopiti njihovih sil iz enega ali pa drugega položaja, pred pritiskom Rdeče Armade. Toda, kakor je bilo prej poročano pričakovalo se je nacistično ofenzivo. Na več krajih poskusni napadi se niso obnesli, kar pomeni da je Rdeča Armada vtrdila svoje položaj na celi bojni črti, pripravna za podvzeti odločno akcijo z svrhu izgon nacističnih barbarjev iz sovjetskega ozemlja.

AKTIVNOSTI ZAVEZNIŠKEGA LETALSTVA

Po izgonu osištih sil iz afriškega ozemlja, nasledila je aktivnost zavezniške zračne sile. Naspram poročilom iz zanesljivih virov, zadnja dva tedna bombardirana sta dva vodopada za električni pogon, pred par dni industrijsko središče Duseldorff, Kisel in še več drugih važnih obrežnih objektov. Mesto Duseldorff je pred vojno štelokrog pol milijona prebivalcev.

Mednarodna delavska enotnost je potrebna

London — Glavni tajnik unije električarjev, E. W. Bussey pravi: "Mednarodna enotnost delavskih strokovnih unij, je potrebna za čim prejšnjo zmago nad fašizmom, ter samoobrambi njihovega položaja po vojni."

Unijski časopis "Electrical Trades Journal" med drugim o tej zadevi povdarja: "Ena od najvažnejših nalog je pred nami reorganizirati pokret mednarodnih strokovnih unij. Nekoč močan unijski pokret v Nemčiji, Avstriji in Italiji, je nasilno vničen. Ravno tako v okupiranih državah Evrope, razen tu in tam še pod zelo težkimi okoliščinami obstoja skupina unijskih članov. Iz njihovih pisem razodeva se, pod kakšnimi razmerami nadaljuje unijsko delovanje. Zatem ubežni delavci iz teh krajev zdaj v Angliji, kjer so večlanjeni v mednarodni pokret strokovnih unij. Vse to pa jasno pove samo po sebi potrebo mednarodne federacije strokovnih unij, tako za čim prejšnjo zmago nad fašizmom, kakor tudi za obnovitev unijskega pokreta po vojni, sicer na ono stopnjo samoobrambe za njegov obstoj in tudi razvoj v bodočnosti."

Tim Buck, glavni tajnik stranke je podal obširnejšo izjavo, odobravajoč sklep Internacionalne, kot najboljši korak vprid borbi proti fašizmu, ter vprid soglasju in enotnosti naroda v splošnem, za popolno mobilizacijo vseh sredstev, raznih slojev prebivalstva in raznih nazorih, za popolno zmago nad fašizmom.

valcev; po svoji legi pa važno prometno in tudi središče nemške težke industrije.

V teh zračnih napadih sodelovalo je po 400 bombnikov. Iz zadnjih vesti se zatrjuje da je ostalo na tisoče in tisoče ljudstva brez strehe, kot posledica bombardiranih vodopadov in večjih industrijskih središč, kakor je Duseldorff, kjer se izdelujejo tanki, topi, torpeda, podmornice in zrakoplovi. Brez dvoma da je z tem znatno prizadeta nacistična industrija in tudi električna pogonska sila.

Zavezniško letalstvo je bombardiralo Sicilijo, Sardinijo in druga važna središča (Nadaljevanje na 4. st.)

Govor Guštinčiča na Vse-Slovanskem kongresu

(Brzobjavno iz Moskve)

Dragotin Guštinčič, po poklicu inženir, nahajal se je ves čas borbe španskega naroda proti nemških in italijanskim invazorjem v Španiji. Vršil je službo glavnega ravnatelja na pošti za Mednarodne Brigade, kjer si je pridobil precej spoštovanja in priznanja, ter postal obljubljen ne samo v Španiji, ampak tudi na zunaj, po svojih člankih.

Skoraj ni bilo pisma, kjer bi ne spomnili izseljenci iz Francije, pozdravite Kape-tana Guštinčiča. Ravno tako pisma iz starega kraja, oziroma Slovenije od njegovih bližnjih sodrugov. Njegov članek, oziroma govor na Vse-Slovanskem kongresu se glasi:

"Dne 27 marca, minula sta dva leta odkar so fašistovske tolpe zaselele moje trpečo domovino. Krvižedni nemški in italijanski banditi, prizadevajo na neprimeren način zločinstva nad miroljubnim in nedolžnim prebivalstvom. Požigajo naselja in vasi. Vničili so s zrakoplovi Dolnja Dobrova, Krivoglavica in Vračiše, ter še nešteto drugih vasi. Po vaseh prebivalstvo kar ni moglo zbežati v gorata skrivališča, so pobili. Tisoče in tisoče pa izgnali na prisilno delo v Nemčijo in Italijo. Njihov namen je popolnoma iztrebiti cvet slovenskega naroda, podvrči ga nezasišanim mukam in trpljenju. Njihova drznost v nečloveškem postopanju ne pozna meja in nima nobenega sočutja.

"Za izgnance pripravili so koncentracijska taborišča, kjer stotine umirajo mučeniške smrti vsled lakote. V teh se nahaja poleg drugih okrog pedeset slovenskih intelektualcev. Med njimi zelo znan profesor ljubljanske univerze, Franc Kidrič, profesor Matija Zumer in profesor Lavrič, ter drugi slovenski pesniški poeti in pisatelji. Ubili so 60 let starega po poklicu slikarja,

APEL VSE-SLOVANSKEGA KONGRESA

Vse-slovanski kongres je naslovil obširno poslanico Slovanskim narodom v zasužnjeni in okupirani Evropi, kakor tudi na Slovane zunaj evropskih držav.

Radi obsega poslanice se moramo omejiti le na najvažnejše naloge, ki so jasno začrtane v poslanici. Namreč apel se glasi: "Organiziranjem napadov na fašistovske posadke v raznih krajih zasužnjene Evrope, pospešiti sabotažo na komunikacije in promet, ter organiziranjem odpora v splošnem za osvoboditev.

V posameznih stavkih naglašja se na posamezne Slovanske Narode, med temi Slovence, Hrvate, Srbe, Črnogorce i t. d., narodnosti v Jugoslaviji.

"Bratje Slovani! Čujte: Čehi, Slovaki, Karpatoukrajinci, Poljaki, Srbi, Hrvati, Slovenci, Bolgari in Macedonci! Pozivljamo vas iz Slo-

vanske zemlje, napojene s krvjo naših sinov in bratov. Iz porušenih mest in vasi! Iz gozdov, kjer se nahajajo Partizani! Pozivljamo vas vse ljubitelje svobode — vse one, ki hočejo živeti in delati v svobodi. Vzimate orožje v borbo proti hitlerjevi tiraniji. Čas je dozorel. Vsek odlašajoči dan, stane na tisoče človeških življenj. Vporabite vso energijo in borite se v imenu srečnejše in veselejšje bodočnosti. Pometimo nemške tlačitelje iz naše domačije in iz zemlj-skega površja. Sprejmite hitlerjevo mobilizacijo. Napadajte nacistične častniške bande, izognite se mobilizacijskih centrov; vničujte seznam imenika nabornikov, ki se jih misli mobilizirati. Sabotirajte ob vsaki priložnosti vsako podvzeto akcijo z strani fašističnih okupatorjev ali pa njihovih satelitov.

Narodi Jugoslavije! Srbi, Hrvati in Slovenci! Pridružite se partizanskim oddelkom. Naj vaša rodoljubna in partizanska vojska postane Narodna Osvobodilna Armada. Očistite rodno grudo od nemških in italijanskih okupatorjev.

Jugoslovanski patrioti, združeni so z večjim slaxom. Jugoslovanska Narodna vojska, razvila se je v močno silo, katere je zaustavila 4 italijansko-nemške ofenzive. Korak po korak partizanski oddelki, gonijo invazorje iz svojega ozemlja. Njihova slavnost počiva v nezlomljivi prisegi narodnega osvobođenja. Pristopajte v njihove vrste, gradite močno Narodno Osvobodilno Armado, vred z drugimi Slovani v zasužnjeni in oropani po Hitlerju Evropi. Povežite vaše narodne moči še na višjo stopnjo narodnega odpora, narodne borbe za popolno vničenje fašističnih zločincev. Borite se vse dokler ne bo napočil dan svobode in rešenja!

Živela borbeni enotnost Slovanskih Narodov! Živela naša svoboda!

Smrt nemškim invazorjem!

Izmed 54 podpisnikov poslanice Slovanom v zasužnjeni Evropi in tudi zunaj nje, so predstavniki iz vseh Slovanskih držav. Od Slovencev podpisnikom je znani žurnalist in javni delavec Ivan Regent.

SPORAZUM JE OBENEM GARANCIJA ZA MIR

Moskva. — Predsednik Sovjetske Unije, Mihael Kalinin, Molotov in drugi vodje, naslovili so brzobjavne čestitke Vel. Britaniji ob prvi obletnici dne 26 maja 1942, ko je podpisan sporazum med Sovjetsko Unijo in Vel. Britanijo.

Predsednik Kalinin pravi v svoji čestitki: "Da je sporazum obnem tudi garancija za mir in prijateljske odnose med obema državama po vojni". "Pravda" glasilu komunistične stranke Sovjetske Unije, dala je primerno pozornost sporazumu, kakor tudi "Izvestija", glasilo vlade. Posvečeni so v to

svrhu članki v razlagi vrednosti sporazuma in tudi njegovega razvoja za ohranitev mira po tekoči vojni.

Pravda v tem oziru daje pregled prve obletnice in med drugim omenja: "Obdržavi ste šli skozi dobo raznih obtožb proti njem z strani fašistične propagande. Toda obej ste zadržali ravnovesje spoštovanja sporazuma, kateri postaja najboljša zagotovilo prijateljskih odnosov in kooperacije med obema državama po vojni. Njegova podkrepitev je prišla na barikadah Stalingrada in tudi zmage v Tuniziji.

ODSTRANITI PREPOVED ZA KOM. STRANKO

Ottawa. — Minister pravde Hon. Louis St. Laurent, je takoj vprico vesti da je razpuščena komunistična Internacionalna omenil, da so se zadeve v tem oziru dokaj izpremenile in da je le potrebno spremeniti stališče napram komunistični stranki, katere je podvržena zakonu o zaščiti države, oziroma nezakonita. Tej izjavi ministra, nasledilo je precej povoljnih komentarjev z strani raznih unijskih voditeljev, cerkvenih in drugih ustanov, ki že precej časa delujejo na tem, da se odstrani prepoved komunistične stranke in da ta postane zakonita stranka, kakor druge v deželi.

Ravno tako so nasledili komentariji o razpustitvi komunistične Internacionalne. A. R. Mosher, predsednik kanadskega delavskega kongresa med drugim pravi: "Dosedajna gonja proti stranki se je izražala zaradi spornosti z Internaci-onalno. Oni elementi ki so podžigali strah pred "rdečim strašilom" zaradi komunizma, so vedno očitali stranki kot stranki le za Sovjetsko Unijo, po njenem nalogu in nalogu komunistične Internacionalne. Toda s zelo vredno potezo ob razpustitvi Internacionalne, odstranjeno je podžiganje tako proti Sovjetski Uniji, kakor tudi stranki sami."

"EDINOST"

Published semi montly at
206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,
by Edinost Publishing proprietor
in Slovenian Language

Registered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

Izhaja dvakrat mesečno na slovenskem jeziku
Naslov: EDINOST
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.

Naše domače, organizacijske in društvene razmere

Takoj v pričetku vojne naglašalo se je obdržati demokracijo in način družabnega reda. Nasledili so drastični zakonski ukrepi o zaščiti države, oziroma "demokracije". Izvedene so aretacije in je bilo nekoliko fašistovskih elementov interniranih, po narodnosti Italijani in Nemci. Toda, da se zaščiti po mišljenju državnih krmilcev "demokracijo", potrebnost je podvržiti prepovedi delavske kulturne ustanove, zmernjenje mezdne lestvice itd. Vse — kajpak pod geslom "demokracije".

Toda v bistvu razvoja tekoče vojne, pokazala se je nedoslednost nasprotno osnovnim demokratičnim načelom. Predvsem je občutna zadeva z posestjo nad 90 dvoran ukrajinskih delavskih organizacij, katere so deloma pod prepovedjo zakona, nekatere pa v tem slučaju v rokah onih elementov, ki so leta in leta delali vprid fašizmu, proti narodnih interesov.

Večje število teh dvoran je prodano pod ceno Ukrajinskim nacionalistom. Organizaciji, čigar vodstvo je agitiralo proti volitvam "YES", sabotiralo pomožno akcijo vprid Sovjetski Uniji, končno pa proti enotnosti naroda v splošnem. Vodstvo, ki na javno agitira za "veliko-Ukrajino", po vzorcu srbskih šovinistov "veliko-Srbijo", poljske reakcije "veliko-Poljsko", katere meje naj bi segale tja do črnega morja. Vodstvo, ki je pozdravilo Hitlerjev napad na Sovjetsko Unijo, pričakuje pomoč Hitlerja za ustanovitev "velike-Ukrajine", da ji načeljuje izrodki Hetman, Petljura in tem podobni.

Liga za obrambo civilnih svoboščin, vred z nešteto progresivnih organizacij, cirkvenih ustanov, unijskega pokreta in zelo uglednih javnih osebnosti, naslovila je zahtevo na ministarstvo pravde v Ottavo, da se povrne lastninska pravica ukrajinskim delavcem, ki so od svojih ust trgli cent po cent, da so zgradili dvorane za svoje kulturne, narodne in vprid narodnih interesov mestu.

Ukrajinci po narodnosti, so na tretjem mestu tukaj. Rekord njihovega kulturnega dela je razviden iz prejšnjih let, tembolj pa v tekoči vojni. Ker organizacija U. C. A., vneto podpira vojne napore, zbira vojno posojilo in se vrsti med prvimi v podpiranju pomožnih akcij Rdečega Križa, Sovjetski Uniji itd. Ravno nasprotno je slučaj pri nacionalistih, katerih delovanje je ne le proti interesu tekočih nalog za pobiti fašizem, ampak proti interesu kanadskega naroda v splošnem.

Toda, kakor je omenjeno do tega je prišlo pod geslom zaščite "demokracije", kar pomeni v bistvu rak rana demokratičnim načelom. Povrh tega pa dobimo nedoslednost v delavskih razmerah, unijskem pokretu itd.

Finančni minister se razburja, češ ako se soravnna mezdno lestvico, preti inflacija. Toda povprečno ne samo da ne zadostuje točasno mezdna lestvica za dostojno obkrobo življenjskih potrebščin s ozirom na draginjo, davke itd., ampak po provincijah obstaja nedopostljiva razlika v tem oziru. Radi neenakosti je prizadeto delavstvo v Quebec provinciji, kjer je mezdna lestvica precej nižja, kakor pa v drugih. Unijski pokret v splošnem zahteva enakopravnost v tem oziru tako za mezdno lestvico delavcev, kakor tudi delavk, katerih število je naraslo zaposlenih v industriji in drugih delih v tisoče. Vojna proizvodnja, kakor tudi vojno posojilo in druge humanitarne kampanje, postavljajo kanadski narod na prve mesto, kar pomeni da je rekord kanadskih delavcev in delavk, ter naroda v splošnem. Pomeni da je narod pripravljen še na večjo dajatev, ampak pripravljen tudi da govori o zadevah, ki niso ne le nedemokratične, tembolj škodujejo pravičnemu razvoju in obstanku.

Nemir v industriji nepovzročen po delavcih, ampak po sebičnem vpeljevanju kompanijskih unij, nepriznavanju resničnega pokreta delavcev, odlašanje posredovanja v pregovorih itd., je vzrok za nemir od ene in druge strani pa, nezadostna mezdna lestvica napram draginji, davkom in raznim drugim zapošenim dajatvam. Kaj je potrebno je to, da se razvrsti breme vojne na resnično demokratični podlagi napram dohodkom, povrne lastninska pravica Ukrajinskim delavcem in izžene iz njihovih dvoran elemente, ki delajo škodo pod zaščito "patriotizma" proti narodnih interesov. Potrebno je izenaziti mezdno lestvico, odstraniti kompanijske unije, ter dati delavcem demokratične pravice, da so vključeni v svojem unijskem pokretu po lastnem izboru in da jih tudi ta zastopa v pregovorih. Potrebno je povrniti zakonsko pravico politični delavski stranki.

V tem bomo spoznali demokracijo v bistvu — ne pa samo v besedah.

Na našem društvenem in organizacijskem polju, če tudi je opaziti res vzoren napredek, pogreša se vsaj v nekaj naselbinah sloga, medsebojno spoštovanje in vzajemnost. Posledice so očitne. Tam kjer je prevladala sloga in soglasje, uspeh je naravnost nepričakovan; tam pa kjer obstaja nesoglasje mržnja in razdor, ne samo da ni uspeha, marveč nastal je zastoj, nejevoljnost in nemarnost napram onim zadevam od katerih pričakujemo vsi največ koristi in rešitve.

V Kanadi povprečno živi okrog 3500 Slovencev. Zaposleni sonajveč v težki industriji, rudnikih, gozdu in tudi nekaj že na farmah. V kulturnih, društvenih in organizacijskih ozirih, razen nekoliko društev SNPJ, in morda še katero drugo z glavnim stanom v Združenih državah, imamo tukaj podporno društvo Vzajemno Podporno Zvezo "Bled" in kulturno, narodno protifašistično organizacijo Zvezo Kanadskih Slovencev. Kakor je potrebno podporno društvo ravno tako je potrebna kulturna organizacija. Obstanek enega in drugega je odvisen od tukajšnjih Slovencev, predvsem pa razvoj odvisen je od sloge in spoštovanja.

V tem oziru za nas sloga in sodelovanje v borbi proti fašizmu, je ne le nujno, ampak potrebno obenem za razvoj

Delavci, kmeti in pošteni intelektualci so hrbtenica narodne osvobodilne armade v Jugoslaviji

Protinarodni in reakcionarni elementi paradirojo z Mihajlovičem, skušajo ugotoviti in obtožiti partizane v Jugoslaviji, češ — kdo je vedel o kakih partizanih in odkod so nastali po porazu jugoslovanske armade. Imenujejo jih z raznimi nedostojnimi imeni in ugotavljajo, da so nastali za voljo komunistov in po nalogu Moskve.

Tako modruje sopotniška zlahta, ki ni nikdar bila naklonjena stvarnim in resnim interesom naroda, prav posebno delovnega ljudstva. Le vedno se je ogrevala s preziranjem in obtožbami, kadar se je šlo priznati osnovne pravice nižjim slojem v tem iziru delavcev in kmetov, če se ti niso kleele podvržiti njeni volji.

Da so nedosledni resničnosti o kateri celo šolski troci ne dvomijo, je razvidno iz tega, da je Jugoslavija spadala med agrarne države na Balkanu. Da je bil stebel njenega pridelka razen nekaj lesne in kovinarske industrije, poljedelstvo in živinoreja. Hkrati po vedano siromaštvo iz enega na drugi kraj, vsled gospodarskih in političnih intrig vladajočih krogov, ki so za voljo svoje oblasti in ogromnih dohodkov na račun večine delovnega ljudstva, vpeljevali nazadnjaški način državnega vladanja.

Celih 25 let ni zadostovalo spoznanje gornjo resničnost, če tudi so mnogi imeli reakcionarnega sopotništva sedeli ako ne na višjih na nižjih državnih položajih, prizadevali si edino v zamislih o vpeljevanju drastičnih zakonov proti narodnega nezadovoljstva in narodnih interesov v splošnem. Toda narod ni pozabil tako drastičnih zakonov, ki so v narodnih, socialnih in demokratičnih osnovah omejevali splošen napredek ljudstva, povrh tega pa svobodo zborovanja, tiska itd. Narod ni pozabil na dokladne in pripisne davke, ki so spravili nešteto posestev na boben, tisoče pa pogloli po svetu s trbuhom za kruhom.

Reakcionarna zlahta sicer v "patriotičnem" tonu trobi, da odkod so nastali partizani? Pozabljajo, da so tam ostali po večini po porazu jugoslovanske armade, delavci in kmeti, ki tvorijo večino jugoslovanskega prebivalstva. Da so ostali tam gozdarji, ki prav dobro poznajo gozde po Sloveniji, Slavoniji, Bosni in Hercegovini. Saj so od svojih mladih let, preživeli in bili odvisni od borgega zaslužka v gozdu. Potem sloviti rudarji Trbovlje, Hrastnika, ki so nešteto krat prosili pomoči za življenjski obstanek, pravičen zaslužek, dobili pa so posredovanje policije in vojaštva. Kaj pa na stotine batjarjev, ki so živeli po kočah kje na vaškem ali pa oginjskem ozemlju? Tako tudi tisoči rokodelcev, ki so čakali milosti od delavske borze po mestih. Zatem tisoči in tisoči kmetov, ki so od ust trgli boljše košček kruha in mesa, kar je šlo za nezasične davke in doklade. Ravno tako so pozabili na oni del poštenih intelektualcev, ki se je poganjala za pravičnost v narodnih in socialnih ozirih. Intelektualci, ki je hotela z svojo sposobnostjo pomagati ljudstvo do spoznanja resnice, do spoznanja znanosti in ustvarjati narodni napredek v splošnem. Intelektualci v kateri je vrela kri proti politiki vladajočih krogov, ki so vodili zemljo v bedo in siromaštvo, na zunoj pa mešetarili z krvnimi sovražniki Jugoslavije in jugoslovanskih narodov, italijanskim in nemškim fašizmom.

Reakcija se ne ogreva proti fašističnemu zločinstvu, ampak proti partizanov

Odkar so fašistični okupatorji podvržili Jugoslavijo volji podivljanih tolpi, da brez kakršne koli odgovornosti napram dostojnosti človekoljubja in civilizacije, nade

društva in organizacije. Odstraniti kakoršno koli zamlisel sovraštva v osebnih zadevah, pomeni graditi in razvijati naše ustanove na ono stopnjo, da bodo res odgovarjale našim potrebam in tudi dajale nam ponos in vrstah drugih tukaj živčih narodnih manjšin.

Svobodoljubni svet gre za tem, da zgradi slogo, prijateljstvo in dobre odnose izmed narodov, kot osnova za nadaljnji obstoj in razvoj zdaj v tekoči vojni, toliko bolj pa po zmagi nad sovražnikom vsih svobodoljubnih narodov — fašizem. To načelo je rojeno na potokih krvi v tekoči vojni, brez katerega je nemogoče zamisliti tako zmago, kakor tudi pravično preureditev sveta po zmagi.

Za to je postalo kot nsovno geslo zaslužjenih narodov v Evropi, katero narašča in se razvija tudi med našim narodu v starem kraju, kot edina sila, ki bo v stanju ne samo rešiti problem starih pregreh v narodnih, socialnih in mednarodnih zadevah, ampak razvijati družabni red in deželo na stopnjo dostojno naroda in človeštva.

Sprijaznimo se z to resničnostjo tudi mi tukaj in gradimo naše ustanove dostojnih svojega plemenitega imena.

ljuje svoj zločinski posel, reakcija ni dvigla glasu protesta — ni obtožila fašistično zločinstvo z ono težino mržnje, kakor si prizadeva obtožiti partizane, v tem slučaju delavce in kmete, ter pošteno inteligencijo.

Ogreva se proti vodstvo Narodne Osvobodilne Partizanske Armade — ogreva se proti komunistom, imenujejo jih z "banditi — tolpmi" itd., toda bog vari obtožiti Musolinijevo in Hitlerjevo zločinstvo. Bog vari obtožiti doglavniko Paveliča, Nedjca, Rupnika in druge narodne izdajalce. Bog vari obtožiti razne Markoviče po vzorcu predsednika Srbske Narodne Obbrane iz New Yorka, zatem Fotiča in razne druge šovinistične zavajalce, ki vprico močnih dokazov škodujejo narodnim in mednarodnim interesom. Nak! Takih obtožb dragi čitatelji ne boste slišali iz tabora reakcije in protinarodnih elementov. Slišali boste še nadaljne kupe obtožb proti onih ljudi, vodstva in nalog, ki prinašajo korist narodnim interesom.

Eden del veliko-srbskih šovinistov ogreva se in podžiga razdor proti hrvaškega naroda. Kaj vse niso izrekli proti, težko je najti v njihovem dnevniku zlobno besedo, da jo že niso vporabili. Obratno dobimo podžiganje z strani hrvaških šovinistov po vzorcu "Papa Domladenca", proti srbskega naroda. V slovenskih reakcionarnih taborih proti partizanom in "komunistom".

Toda, kakor ene, druge tako tudi tretji, niti najmanj ne navdajajo skušnjave, kako dolgo naj prenaša "božji svet" nezasičeno trpljenje z strani fašističnih zločincev. Niti najmanj si ne prizadevajo spregovoriti nekoliko konstruktivnih besed o povojni preureditvi Jugoslavije. Niti najmanj jih ne ovira izrodek Pavelič, Nedjeh in Rupnik. Vse kar slišimo od enih vred z vladinimi krogi o "junastvu" Mihajloviča, pripisujoč mu zmage izbojevanje po Narodno Osvobodilni in Partizanski armadi, obtožiti Hrvatski narod za zločinstva prizadeva z strani gestapovcev in ustaških legij po navodilu Hitlerja in Musolinija. Drugi pa obratno kakor je omenjeno na isti način obtožujejo Srbski narod. Kljub tem podžigajočim razlikam proti sloge, bratstva in enotnega sodelovanja za pobiti fašizem, zavajalci eni, drugi in tretji se pa le ujemajo na isti način v obtožbah proti Narodni Osvobodilni Partizanski armadi, ki je vzrastla v krvavi borbi za svobodo, narodne pravice in narodno enakopravnost.

Narod — delavci, kmeti in pošteni intelektualci, so hrbtenica osvobodilne borbe v Jugoslaviji.

Oni, ki skušajo ugotoviti odkod so nastali partizani in narodna osvobodilna armada izven obsega "Mihajlovičevih četnikov", naj pogledajo v arhiv vladajočih krogov v Jugoslaviji do vojne. Prouče naj obseg drastičnih zakonov, ki so omejevali narodni izraz, prezirali enakopravnost naroda, podvržili socialno pravičnost samovolji peščice na krmilu. Naj prouče narodni dohodek zadnjih 25 let, ter skušajo ugotoviti, koliko koristi je imel narod po ogromni vojni. Koliko je zgrajeno šol, vodovodov, cest in železnic, industrijskih podjetij itd. Naj se sprijazni del okorele duhovščine z evangelijem: "lačne nasiti — žejne napojiti, hianve pa izgnati iz templja", ki skušajo voditi kupčijo po vlogi Juda z narodno dušo.

Narod — delavci, kmeti in pošteni intelektualci so hrbtenica Narodne Osvobodilne Partizanske Armade. Oni hostarji, ki smo jih nešteto krat slišali v zgodnji jutrajni zarji z plankacami v gozdu. Oni delavci, ki so imeli bormih 12 Din. zaslužka. Oni kmeti, ki so trepetaje čakali četr leta z obiskom davčne nakaznice. Oni delavci, ki so z culo čez ramo potovali iz enega na drugi kraj dežele za obstanek življenja. Ona poštena intelgencia, ki se je morala klanjati "belogardističnim" namerščenem po državnih, okrajnih in vojaških uradih. Hkrati povedano narod od Trsta do Varne — in iz naroda vprid narodne osvobodilne borbe, nastali so partizani iz onih majhnih skupin po gorah in hribih v organizirano armado, katere uspešno že nad dve leti vodi borbo protiv dveh fašističnih veselil, Nemčije in Italije, povrh tega pa, proti domačih izrodov.

Narodna Osvobodilna Partizanska Armada — je narodna armada z narodnim programom, ki je enakoljvelaven in vreden za razne sloje naroda, brez izjeme verskega ali pa političnega prepričanja. V njenih vrstah so delavci, kmeti, obrtniki, rokodelci, poštena intelgencia, duhovniki. svi ti sloji so bili na eden ali pa drugi način kakor je omenjeno prizadeti po prejšnjimi vladami — za to so izbrali svoje vodstvo zaradi varnosti njihove pravične borbe. Do dela prizadeti so narodno, politično, kulturno zdaj po nemškem in italijanskem fašizmu, ki ne izbira sredstva za vničevanje narodnega imetka in naroda samega. Za to so spoznali vrednost svoje enotnosti — združenja brez izjeme različnih mišljenj in pogledov na svet v eni ideji in zamisli: "Složno voditi neusmiljeno borbo proti sovražniku narodne neodvisnosti, svobode in napredku — proti fašizmu". Uvideli so, da nimogče zborovati delavcem v dvoranah v svojih zadevah pod fašizmom, kakor ne vernikom v cerkvah. Enako razdajane so dvorane, kakor so tudi cerkve, ali pa izkoriščeno eno in drugo, za vojaške posadke podivjanih fašističnih tolpi. Enaka usoda je v koncentracijskih taboriščih umirani mučeniški smrti od lakote, za delavce, kmete, studente, pesnike, duhovnike in razni sloji naroda, ki niso vsled svoje narodne časti in ponosa, padli na kolena izdali svojo dušo zločincem. Takip pa, ki so prodali svojo dušo zločincem, paradirojo kot narodni izvržki v vrstah "bele garde" v vrstah ustašev v vrstah nemškega gestapa in italijanske ovre, proti svojega naroda, proti svojega očeta, matere, brata in sestre. Končno proti narodov v Jugoslaviji, proti svobodne, demokratične in narodne Jugoslavije.

Vzrok reakcionarne gonje ni izključno Narodna Osvobodilna Partizanska Armada — ampak njen narodni program. Njen program v borbi proti okupatorjem in pa v narodnih zadevah. To je program, sestavljen v demokratičnih načelih onih narodnih teženj in idealov, ki so leta in leta nezlomljivo žareli in izražali se v narodni zavesti. To je svoboda — narodne pravice in narodna eankopravnost!

Nikjer v povesti ne dobimo primeru, da je narod kupal zaroto proti drugega naroda. Dobimo le, da je bil podžigan, duševno in politično nastrojen v takem nazadnjaškem aktu, po gotovi skupini. Primerno da se prepričamo o tem, zasledujmo govor, obtožbe z strani srbskih, hrvaških in tudi slovenskih fašistov, kadar se gre za narodno slogo, narodne interese in osvobodjenje le tlačanskega jarma. Vtem se razlikujejo misli večine naroda od odvratnih reakcionarnih in fašističnih zavajalcev. Kajti narod hoče in želi slogo — hoče na bratski način roka v roki živeti in si pomagati k skupnemu napredku.

Demokratičen svet v splošnem gre za preobrat v narodnih in mednarodnih ozirih. Težke in krvave pregrehe storjene v teh ozirih, so težke izkušnje pred katerimi se nahajamo v tekoči dobi iz prejšnjih let. Naraščajoča zavest, da je potrebna preureditev sveta na poštenisvobodni in demokratični podlagi. Odstraniti pregrehe v raznih ozirih, odstraniti strah pred pomikanjem in revščino; odstraniti zapostavljanje svobode in neodvisnosti, dodeliti narodne pravice in dati svobodo narodu da sam po svobodni volji ustvarja oblik svoj države in pomagati mu da živi življenje dostojno stopnji civilizacije in tehničnega napredka, za njegov blagor, mir in srečo.

To so načela borbe proti fašizmu! — Pobiti fašizem je predpogoja za ustvaritev teh načel. Enotnost naroda in sloga v tej borbi — je zagotovilo za popolno in brezkompromisno zmago nad fašistično zverino, obenem zmago nad narodnimi izvržki in zavajalci. Za to gradimo slogo Slovencev, Hrvatov in Srbov po vzorcu neustrašene Narodne Osvobodilne Partizanske Armade, da bo zmaga kronana na grobih raznovrstnih zločincev, za narodni blagor in trajen mir.

G. M.

IZ OKUPIRANE JUGOSLAVIJE

(JIC) Newyorški tednik "Times", prinaša v svoji številki od 17. maja naslednjo vest:

"Iz okupirane Evrope prihajajo poročila o sabotajah in uporih. To seveda samo po sebi še ne ogrožuje nacističnega gospodarstva v Evropi, pač pa nam jamči, da se zavezniški narodi ob priliki invazije na evropska tla, ne bodo borili sami.

Nemški časopisni poročevalci, ki je spremljal čete osištca, zapletene v boje proti partizanom na jugoslovanskem ozemlju, daje naslednji opis enega od teh bojev:

"Dolgo pričakovani novi napad se je razvil. Peklenski ogenj katerega je bilo slišati z desnega krila, se je kmalu razširil na vse bojišče. Krviločni "banditi" so prodrli z vseh strani in na-

padli z bajonetom. Med njimi smo videli mnogo žena, ki so držale puške v rokah.

Napeli smo vse svoje sile. Naši živci so popuščali; ... Položaj je postal kritičen, brezupen. Tedaj pa so prispele "štuke" (zrakoplovi) in nam prinesle municije, toda sovražnik je še vedno v premoči; v večkratni premoči. Na koncu nam je bilo nemoogoče preprečiti, da zasede naše postojanke v južnem delu mesta. Zdaj je začel s topovi udarjati na trdnjavo, ki se še vedno nahaja v rokah italijanske vojske.

Zares nekaj čudnega, ko čitamo gornje vrstice iz osiščnih virov o boju zoper partizane, primerjajoči jih z očitki proti njim z strani reakcionarnih krogov, ki se docela ujemajo z obtožbami in očitki osišnih virov, Ured.

Govor Gustinčiča

(Iz 1 strani)

svetovni vojni. Ravno tako pod Avstrijo in Madžarsko, ter drugih krajih jugoslovanskega ozemlja. Njihovo število organizirane moči sega nad 30.000 dobrostoječe armade.

Ne mine dan da ni na enem ali pa drugem kraju, razstreljena železniška proga, zažgano vojaško skladišče, iztiren vlak, dinamitirana tovarna ali pa pobite vojaške posadke fašistovskih okupatorjev. Rezoltat dveh mesečnih bojev v Sloveniji nam daje pregled v naslednjem: "Nad sto kilometrov je razstreljena železniška proga na raznih krajih. Izstireno 13 vlakov, dinamitiranih 20 mostov. Vničeno je nekoliko železniških lokomotiv in pobito na stotine italijanskih vojakov, ki so bili na poto za pojačanja.

Večji obseg borbe zavzema tretja partizanska brigada. Krvičedni fašistični zločinci Hitler in Musolini, po-

slala sta večje kazenske oddelke, podprte z tanki in zrakoplovi, proti njej. Toda mizeren poskus kazenskih oddelkov, se je popolnoma izjalovil. Kajti narodna odpora borba narašča, združuje narodne sile v partizanskih oddelkih, razvijajoč borbene vrste enotne borbe narodov Jugoslavije. V pismu, ki so ga naslovili tretjemu Vse-Slovanskemu kongresu, Slovenski rodoljubi pišejo: "Ob nastopu tretjega leta krvave in odločilne borbe Osvobodilne Fronte slovenskega naroda, obljublamo Vse-Slovanskemu kongresu v Moskvi, da bo zedinjen Slovenski narod vodil odločno borbo do končne zmage nad sovražnikom, za popolno svobodo in združitve".

Slovenci se bore rama ob rami z vsimi južnimi Slovani od Trsta do Varne, združeni z drugimi Slovani in zavvezniki. Oni se bodo borili do zadnje kapi krvi, za popolno zmago nad nemškim in italijanskim fašizmom.

Raspuščena Internacionala

(Iz 1 strani)

tatorja enako z Hitlerjem in Musolinijem, bodo morali spoznati svoje drzne napake, spraviti jih za spomin nedoslednosti. Kajti če tudi je imela komunistična Internacionala svoj glavni stan v Sovjetski Uniji, ta ni imela nič manj in nič več oblasti s ozirom nad Svjetsko Unijo, kkor pa druge države. Komunistična stranka Sovjetske Unije, je bila včlanjena v Internacionalno ravno tako, kakor ameriška ali pa katere koli druge države. Njeni sklepi so se na našli na vse stranke enako, vključujoč stranko v Sovjetski Uniji.

To pa ni postavljalo Stalina diktatorjem, niti Sovjetsku Unijo, komunističnom državom. Državni ustav, ki je sestavljen po šest mesečni diskusiji daznih narodov v obsegu Sovjetske Unije, je sestav po narodu — za narod in vprid narodu. "Ali smo že kdaj slišali da je narod v splošnem imel besedo za državni ustav v zunajnem svetu"? Odgovor je da ne, povrh tega pa če bi bila diktatura proti narodu, tedaj prav gotovo bi narod ne dobil priložnost da raspravlja o državnem ustavu. Toda ker so diktature v dveh oblikah, to je diktatura proti narodnih sleparjev, izkoriščevalcev, vohunov in zločincev, ki hočejo na račun narodnih interesov graditi svoj zločinski posel, podvrži njegove interese volji le peščici narodnih izkoriščevalcev — in diktatura peščice narodnih izkoriščevalcev proti ogromni večini

naroda, tedaj je prva opravljena, poštena in obenem potrebna.

Za dokaz nam najbolj služi dejstvo, da ko bi bila sovjetska oblast prepustila vlogo raznim Tukachečem, Trockijevcem in razni sneti v človeških podobah, bi daries tudi na tem kontinentu prizarjal fašizem svoja zločinstva in zločinski posel proti našim ustav, načinu življenja in podvrget vse to svojim zlobnim namenom. Tako pa ker je sovjetska oblast zavrnila z vratom taki sneti, je edino pravilno spoznati dejstvo moči oblasti Sovjetske Unije, ki je postala po narodu — za narod in vprid naroda.

7 MILIJONOV ŽENSK

VPOSLENO V INDU-

STRIJI

London. — Več kot dve od treh oseb izmed 14 do 65 let starosti, je vposlenih v Vel. Britaniji. Okrog osem milijonov in pol je registriranih žensk od katerih ogromna večina je vposlenih v vojni industriji. Od teh računava se ne manj kakor dva in pol milijona poročenih, kar pomeni da je število vposlenih delavk skupno naraslo v času vojne do sedem milijonov.

Računa se tudi, da je število dečkov in deklic izmed 14 do 17 let starosti, vposlenih sedem od vsakih 10.

Prihranki na račun razne dajave v vojnih zadevah, da so narasli do \$23,540,000.000, ali pa povprečno na vsako osebo okrog \$495.00.

DOPISI O KAMPANJI IN DELO IZ NASELBIN

Ogromen uspeh igre, Zaslužnjene Slovenije in Partizani

Sudbury. — V Sudbury življenje je pestro. Rudniki in plavži delajo z polno paro in vojnem tempom naprej. Delavske unije napredujejo povoljno, tudi vreme imamo še primeroma lepo po dolgi zimi. Pomlad prebujajo novo listje na drevju in grmovju, sicer v kolikor ga je v Sudbury. Solnce pa razreva golo skalovje menda ga hoče omehčati s pomočjo vetra, kar je potrebno vse skupaj za razvoj narave. To je kar se more zabilježiti v splošnem tukajšnjih razmer in vremenskih sprememb.

Ker že v taki atmosferi živimo tudi tukajšnji Slovenci, naj bo moj dopis posvečen njim in njihovemu delovanju.

V uniji je velika večina Slovencev, ker proti unijskega Slovenca še nisem slišala. Enako lepo število članov je pri Zvezi Kanadskih Slovencev. Kolikor še niso člani, je upati da postanejo, ker Zveza nam je potrebna na kulturnem polju. Brez dvoma da tako v unijskih vrstah, kakor tudi pri odseku Zveze, Slovenci uživajo vzgled in priznanje. Z tem smo ponosni večinoma vsi, ne toliko da smo čislana lačni, ampak izraz naše zavednosti, ki jo hočemo nadaljevati v slogi in medsebojni zaupnosti.

Kakor je bilo že prej naznanjeno dne 9. maja je tukajšnji odsek Zveze vred z drugimi društvi aranžiral igro: "Zaslužnjena Slovenija in Partizani". Ker je bila igra nekaj nenavadnega in tudi nad vse pričakovane izvrstno izvajane vloge zaporedoma od enega do drugega igralca, ostane v globokem spominu nas navzočih. To ni le moje mnenje, temveč po večini ki so se vdeležili. Slišala sem v pogovoru, da je to bila igra od enih najlepših vprizorjenih iger v Sudbury. Že samo ime ji daje globok pomen, posebno ko vemo da smo v teku enakih dogodkov v starem kraju, prizadevajoč si vsaj od daleč spoznati strašno trpljenje in gorje, ki ga preživlja naš trpeči narod. To smo v resnici tudi videli na odru. Kaj je pomen in kdo so ti tisti partizani ob katerih se izliva toliko obtožb z strani onih, ki hočejo podvr-

čati narod in njegovo svobodo v osebno zadovoljstvo in oblast.

Igralci, ki so izvajali svoje vloge, so kot sledi: Gostilničar, Jože Gorše, Pepica, Mery Kosmrl, Janez, Ciril Štrbenk, Jože, John Salmič, Ančka, Stela Gorše, Tine, Joe Lukežič, Žtefe, Kazimir Fojs, Poštar, Joe Nagode, Pavla, Lojzka Žičkar, Italijanski častnik, Joe Lesar, Vojak, John Nosan, Vojak, Frank Zaic, Vojak, Lojze Ruparčič, Mati, Mery Nosan, Vjetniki partizani: Nace, Joe Namanič, Cene, Joe Smrke, Matija Zaic in Frank Žilo. Mati z dojenčkom: Mrs. Katica Fojs, Hčerka, Rozi Fojs, Sin, T. Smrke, Dojenček, Beaty Žičkar, Matevž, Joe Šuštaršič, Andrej, T. Kosmrl, Slavko, Joe Gorše Jr. Jaka, Stanko Smrke, Gašpar, Lojze Smrke, Z deklaracijami so nastopile: Mely Ruparčič, Rosy Kužnik, Mery Nosan, ml. Mery Zagar, Pri prodaji vstopnic je bil Joe Slovenec in Jerma O-man.

Kakor sem omenila o pomembnem imenu igre, naj omenim da je bila vdeležba obilna. Vdeležili so se Slovenci iz okolišnjih naselij, kakor Creighton, Levack in Garson Mine. Čistega dobička je bilo \$107.00, za kar gre posebna zahvala vsem igralcem, ki so se trudili z vlogami, zatem staršem od mladine, kakor tudi vsem drugim vdeležencem, ki so pa zopet na ta način z svojo navzočnostjo prispevali prav dobremu uspehu.

Upati je, da za Sudbury ni to le ena izvrstna prireditel, tembolj da se smo vsi prepričali kaj smo zmožni in kako bomo dosegli uspeh v naših kulturnih in narodnih ozirih. Naj izrazim zahvalo tudi režiserju L. Račič. Kajti v resnici da je bilo precej dela in skrbi tako na rednih vajah, kakor tudi ob vprizoritvi igre na odru.

Slovenka.

O KAMPANJI EDINOSTI V TIMMINSU

Timmins. — Tukajšnji odsek Zveze Kanadskih Slovencev, je izgubil aktivnega in vnetega člana in blagajnika, katerega bomo tukajšnji člani pogrešali. Seveda razveseljuje nas pa dejstvo, da bo naš stari blagajnik Matt Plut, nadaljeval vrednostno delo tam kjer se bo nahajal. Napreč preselil se je v industrijske kraje v južni Ontario, kateremu želimo obilo uspeha na novem delu in v novem kraju.

Matt Plut, je zaveden antifašist, čvrst bojevnik za pravice. Tako nas je v poslovnih besedah pozdravil in predložil, da čisti dobiček od zabave ki se je vršila v njegovem stanovanju, gre v prid Edinosti. Tako smo tudi ntorili. Novi blagajnik Ignace župančič, nam je takoj izjavil, da je čistega dobička \$21.91.

Matija se je skoraj malo bal da ne bomo izpolnili kvoto za Timmins. Od druge strani nas drezajo, češ da spimo in da se od nas nič ne sliši. Res je da včasih od nepornega dela malo zadremljemo, toda z previdnostjo kakor sova na veji. Ko soln-

ce pokaže svoje žarke se predramimo in pristopimo k delu.

Tam Dolenjci, bi morali vsaj malo vedeti, da smo tukaj Gorenjci, namreč severnjaki. Pri nas je bila huda zima in celo ob tem času ni pokazala pomlad svoje zelene in cvetoče barve. Toda Timminščani niso zeleni v nobeni kampanji. So vedno se vrstili med prvimi. Štejemosi pa v nadvse zadovoljstvo, kadar nas dregne nova naselbina z novimi močmi, kakor se je to izkazal naš vrli Geraldton. Zdi se mi da ga bo prav težko spraviti iz prvega mesta. Ako bo to res — te daj jim iz vsega srca čestitamo in kličemo: živeli zavedni rojaki in rojakinje v Geraldton-u!

Pri nas so še druge težkoče. Namreč dosti ljudi se je izselilo iz našega naselja v južne kraje. Oni so z tem večina od njih pomnožili napredne vrste tam, kamor so prišli. Toda vse žuganje z raznih strani nas ne ustraši in smo v odgovor odposlali precejšen konvoj, tako da smo njim izpolnili kvoto in tiskovnem skladu. Poslali

PONOS SLOVENCEV TIMMINSÁ IN DRUGOD

Timmins. — Tukajšnji odsek Zveze Kanadskih Slovencev, je priredil koncert in igro "Čista Vest" o kateri smo že nekaj poročali. Po večini mladina je izvajala imeniten programa, ter z tem pokazala, da je zmožna v petju, godbi in tudi vlogah za igro.

Mi smo ponosni z našo mladino, ki z svojo vnetostjo do dramatike in koncertnih nastopov, pomaga ne samo svoji kulturni izobrazbi, ampak tudi nam starejšim daje društven užitek ob taki priložnosti.

Če tudi je bilo vnaprej govora, da ne bo nič in da je težko z otroci, ker nočejo poslušati itd., najlepši odgovor je dala mladina sama takim z nastopom v koncertnih točkah in tudi pri igri.

Da so težkoče recimo z mladino in da včasih je neposlušna, to je res. Toda ravno tako resnica je, da starejši dostikrat nočemo spoznati mladino takšno kakoršna je, ampak si zamišljamo vse nekaj drugega, mesto da

si ji prilagodimo in ji pomagamo k društvenemu napredku. Dajmo mladini primerno vspodbudo v skladu njenih let in čutov.

Jast ne bom osebno hvallil posameznega dečka ali pa deklico. Splošno mislim da so izvrstno izvajali svoje vloge; da je bil uspeh do ne-pričakovane stopnje, gre zahvala vsem, posebno pa njihovim očetom in materam. Siguren sem, da nam vsem omenjena prireditel ostane v globokem spominu, obenem nam pa daja najlepši primer, da v kooperaciji smo zmožni nadaljevati dramatične in koncertne prireditve, kar bo edino v našo korist, duševno hrano in narodni ponos.

Naši mladini gre obenem zahvala, da je Timmins izpolnil svojo kvoto v prid tiskovnega sklada Edinosti. Kajti ona nas je zvalila skupaj na koncert in igro. Pozdravila nas takoj ko se je zagrinjalo odgrnilo z našo državno in narodno himno. "O Canada in Hej Slovenci"! Iz mladih grl zadonela

je nam znana pesem v srcu smo pa čutili ponos vred z njihovimi starši.

Ali ni bilo imenitno slišati zelo pomembne besede: "Bratje mi stojimo trdno kakor zid od grada. Črna zemlja naj pogreze tega kdor odpada".? To so znamenite besede, ki jih brez dvoma med življenjem in smrtjo pojejo naši bojevniki v starem kraju. To so besede ki jih moramo spoznati v borbi proti fašizmu, vse dokler ne napoči dan rešenja — svoboda. Tisoči mladeničev in deklet so na bojni poljani v starem kraju, tisoči na drugih bojnih črtah. Z eno mislijo in idejo rama ob rami z puško v roki se bore proti sovražniku svobode, demokracije in enakopravnosti. Za to je skrajni čas da tudi mi spoznamo nujnost naše sloge, da si roka v roki pomagamo k napredku naših društev in organizacij. Z tem pa da damo mladini najlepšo priložnost nadaljevati najlepše ideale za njeno bodočnost!

M. Bayuk.

MLADINA IN NARAŠČAJ V TIMMINSU

Na sliki z leve na desno v prvi vrsti sedeči: Ida Starič, Ida Slak in Mery Plut. V drugi vrsti: Frank Anzelc, Angela Šuštaršič, Johnny Vintar, Štefa Hočevar, Peter smuk in Francka Anzel. Tretja vrsta: Terezija župančič, Joe Zamejc, Mary Slak, Johnny Sporer, Anica Starič in Margareta Slak (Voditeljica). Četrta vrsta: Katherine Smuk, Nacek župančič, Elsa Sporer, Tony župančič, Anica Kotze in Beaty Plut. Peta vrsta: Katey Strzičar, Mery Kotze, Tony Zamjec in Frances Strzičar. Šesta vrsta: Joe Slak, Milka Kraševac, Norma Anzel in Lutvik Schaffer. Na sliki manjka še: Vera Šuštar, njena hčerka Verica in Mrs. Šterk iz Schumacher.

POSLEDNJE VESTI

St. Catharines. — Priloženo pošiljam štiri celoletne naročnine in \$42.20 za tiskovni sklad Edinosti, vključujoča vsota tri dolarja, ki je prispeval Mr. T. C. Baker v prid listu, poleg svoje naročnine. (Dopis izide v drugi izdaji. — Ured.).

J. Cesar,

PREMINILA JE

Toronto. — Dne 21. maja preminila je tukaj dobro znana rojkinja Helen Muhitch, rojena dne 26. marca leta 1904 v vasi Trava na Dolenjskem. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu na pokopališču Mont Hope v Toronto.

smo \$100.00 naenkrat. Ob priložnosti se bomo zopet oglasili in dali precej premišljanja našim aktivistom in aktivistinjam v raznih naselbinah.

M. Bayuk.

SUDBURY MED PRVIMI V KAMPANJI

Sudbury. — Priloženo pošiljam vsoto \$105.20, kar je namenjeno na račun naše kvote za tiskovni sklad Edinosti.

Denar je bil zbran na dveh prireditvah. Ena ob priložnosti zelo pomembne igre "Zaslužnjena Slovenija in Partizani", druga pa hišna zabava pri našem tajniku Joe Nagode, kjer je bilo čistega dobička \$56.20c.

Kakor igra, tako tudi hišna zabava, je bila prav dobro obiskana, za kar gre zahvala vsem odeležencem, ki so prispevali po svoji zmožnosti v dobre in plemenite svrhe. Pri tej priliki je treba omeniti, da je to bil nekakšno sredino. Naravnost te-

poslovilni večer, ko smo se zbrali pri Joe Nagode, kajti istega večera je odšel k vojakom Tony Smrke, sin Toneta in Anie Smrke. Slučaj je pa nanesel, da je bil na dopustu Milan Smrke, kateri se je tudi ob tej priložnosti vračal nazaj na svoje mesto v Verron, B. C. v ponedeljek dne 24. maja.

Torej namen hišne zabave je bil v prid tiskovnega sklada Edinosti, ter istočasno v poslovlitev naših mladih vojakov, ki nas starejše za- puščajo, da nadaljujemo delo tako v industriji kakor tudi v društvenih, ozirih dokler se oni srečno ne povrnejo v omeniti, da je to bil nekakšno sredino. Naravnost te-

PISMO IZ "MALEGA" GERALDTONA

Geraldton. — Tukaj biva- joči Slovenci smo priredili zabavo, katera se je vršila prošlo nedeljo dne 16. maja v znani dvorani "Legion Hall". Čisti dobiček je znašal \$110.00, katero vsoto smo poslali v tiskovni sklad našega prvega slovenskega lista v Kanadi — Edinost. Z tem smo izpolnili našo kvoto, kakor je bilo že prej poročano.

Tem potom se najlepše zahvaljujem naši vrli nabiralki naročnin za Edinost, Gabrieli Garbas, katera je neumorno zbirala in dobila 21 naročnikov, kar pač pomeni precejšnje število iz tako majhnega naselja, kakor je naš "mali" Geraldton.

Vse priznanje tudi tajniku odseka Zveze Kanadskih Slovencev, J. Wertin, ki je v svojem govoru tako lepo razložil pomen zabave in za kar je namenjen čisti dobiček, za kar je žel velik aplauz.

Lepa hvala našim vrlim sobratom Hrvatoma in Srboma, ki so nam šli na roko in pomagali k tako lepemu uspehu. Pripravljeni smo jim povrniti na njihovi zabavi, ki jo prirede dne 30. maja v istih

prostorih, ozirom "Legion Hall".

Enako zahvaljujemo se vsim prisotnim, ki so se vdeležili zabave in nam z tem pomagali izpolniti kvoto za tiskovni sklad Edinost, celo prekoračiti kvoto za 285 odstotkov.

Če tudi zabava ni bila posebno dobro obiskana zaradi slabega vremena, dokaz je da se delavci zavedajo svoje dolžnosti, ko smo zbrali gorjovo denarja v manjšem številu prisotnih. To pomeni da so ljudje niso prišli samo da ljudje niso prišli samo tudi žrtvujejo kolikor so zmožni po svoji moči v prid svojega lista.

Naj živi delavska solidarnost!

M. Butala.

Potrebno je skupno podpirati list

Timmins. — Tukaj vam prilagam 3 letne naročnine za list Edinost. Storila sem, kar je bilo v moji moči v današnjih časih.

Prosim vas da začnete list pošiljati imenovanim naročnikom, ko dobite denar. Naročnikom se pa najlepše zahvalim za naklonjenost radi tega ker nisem našla na odpor. Rekli so, da podpirati časopisje je za nas velika važnost in to je treba skupno, da bi tudi vsak tako rekel.

Prilagam tudi 50 centov, ki jih je podaril listu George Batušič, 50 centov pa prilagam jast in obnovo za naš list, če ravno ni še potekla naročnina. Pozdravljam vse naše naročnike in prijatelje lista.

A. Starič.

veške družbe in njen razvoj — fašizem. Da je njen pomen obsežen in da je njen izhod edino odvesen od polne sloge in sodelovanja mladih in starejših enako vezan v borbi za popolno in končno zmago.

Imena darovalcev na račun predmeta za dražbo (Posteljno pregrinjalo) so kakor sledi: Po pet dolarjev in eden cent, Joe Nemanič. Pet dolarjev Mrs. Kosmrl, \$4.00, Frank Zaic, tri dolarja in eden cent, Matt Zaic. Po dva dolarja: J. Lesar, L. Račič, L. Ruparčič, J. Salmič, J. Smrke, Kazimir Fojs, F. Korošec in F. Marolt. Po eden dolar: J. Slovenec, J. Nagode, A. Kobetič, J. Kosmrl, J. Nosan, J. Kambič, F. Šilc in Joe Gorše. Po 75 centov: Neimenovani. Po 50 centov: Carole Nagode Kay Sekula in Louis Smrke. Po 26 centov, neimenovani, po 25 pa: Nink Ratanich, P. Samardžija.

Na nabiralno polo zbral Joe Nemanič \$30 in 32 centov. Imena darovalcev so: Joe Slovenec 3 dolara in Kazimir Fojs; po dva in 12 centi F. Somrak, po dva dolarja pa: Mrs. M. Kosmrl, F. župančič, J. Kosmrl, J. Kambič. Po eden dolar: M. Zaic, Mrs. Milja in Tony Muc, A. Radelič, L. Skočir, I. Pevec, J. Balko ec M. Pleše in G. Skrtič. Po 50 centov: J. Golobič, Mrs. F. žagar, M. Rodich, S. Lazich, G. Sekula, N. Uremovich, N. Mihan, A. Matan, Miss M. Kosmrl, Eli Crlenica in G. Kozlič. Po 25 centov: J. Steklasa, J. Lesar po 20 centov, pa, J. Kozakovich.

Skupaj znaša vsota že prej poslana \$87.07. Najlepša hvala vsem.

J. Smrke.

